

INFORMATION OF CHARTS 77

(ročník desátý 1981, číslo 2)

Dokument Charty 77/5/87 Poděkování za Cenu svobody	Str. 1
6/87 Poděkování K.J.ze Schwarzenberga	1
7/87 Blahopřání dr.Led. Hejdánkovi	1
Sdělení VONS č. 602 (Petr Pospíchal ve vazbě)	2
603 (O odvolání F. Adamička má rozhodnout nejvyšší soud)	3
604 (P. Obšil odsouzen za odmítání voj. služby)	3
605 (Případ Ervína Motla a spol.)	4
606 (Podmínky výkonu trestu H. Chromého)	5
607 (Současný stav případu Jazzové sekce)	6
Desáté výročí Charty 77 ve Skandinávii	8
Poděkování Milana Šimečky za cenu Jana Palacha	8
Prohlášení k 10. výročí Charty 77:-	
- prezidenta USA R. Reagana	9
- předsedy SPL W. Brandta	10
Rozhovor Petra Uhla s mluvčím Charty 77 J. Vchrýzkem	11
Dopis Jazzové sekce čs. úřadům	19
Dopis Jiřího Hájka Rudému právu	19
Krátké zprávy (Mezinárodní výbor na obranu J. Duše+Stížnost P. Černogurského- Kontakty Východ-Západ- Odpověď k případu J. Wolfa -Protesty proti článku KP o V. Havlovi- M. Thatcherová- Evě Kentúrkové)	20
V samizdatu nově vyšlo ...	22

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77.

Petr Uhl, Anglická 8, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

Charta 77|5|87 Poděkování za Cenu svobody

Draží přátelé,

v říjnu 1986 dostala Charta 77 Cenu svobody, kterou uděluje společně dánský deník Politiken a švédský deník Dagens Nyheter. Sdílíme zásady, jimiž bylo udělení ceny zdůvodněno a které při jejím předání tlumočil dánský básník Niels Barfoed.

Charta 77, která se během uplynulých deseti let zasadovála a i v budoucnu bude zasadovat o práva občanů, vychází z evropské tradice požadující úctu k právu jednotlivce svobodně vyjadřovat své myšlenky a své přesvědčení. Globální význam této tradice je zřejmý i v tom, jak za všechna svá selhání vůči ní musela a musí Evropa dříve platit a jak za každé znásilnění veřejné svobodné diskuse v Evropě dříve doplácí i třetí svět, s nímž může plně a účinně projevovat svou solidaritu jen veřejně mínění občanů vskutku svobodných a všeobecně informovaných; vy jste tak již učinili.

V dnešní rozdělené Evropě nabývá vědomí sounáležitosti a solidarity nových dimenzí. I my vítáme proces evropského sebeuvědomování, neboť se domníváme, že to, co Evropa dluží sobě, to dluží světu. Snažíme se tomu přispět tím, že trváme na svém právu mluvit pravdu a děkujeme vám za to, že jste nás v tom podpořili.

V Praze 14.1.1987

mluvčí Charty 77: Jan Litomiský, Libuše Šilhánová, Josef Vohryzek
Martin Palouš, Anna Šabatová, Jan Štern, Václav Havel

Charta 77|6|87 Poděkování panu Karlu Johannesovi za Schwarzenberka

Praha 15.1.1987

Vážený pane,

s velikou radostí a vděčností jsme přijali založení československého dokumentačního střediska, jež má registrovat a uchovávat písemnosti naší nezávislé literatury a rovněž zprávu, že důstojným stánkem tohoto střediska budou prostory záruky, které jste k těmto účelům poskytl.

Považujeme tento Váš čin za projev bytostného češtství a stále živého zájmu o rozvoj nezávislé české a slovenské kultury.

V upomínce Vám posíláme malý dárek: konvolut grafik k poctě Jana Zahradníčka.

S vřelými díky a pozdravy

Libuše Šilhánová
mluvčí Charty 77

Jan Litomiský
mluvčí Charty 77

Josef Vohryzek
mluvčí Charty 77

Charta 77|7|87 Blahopřání Ladislava Hejdánkovi k čestnému doktorátu

Univerzita v Amsterodamu, která letos slaví své 355.výročí, udělila 8.ledna 1987 čestný doktorát českému filozofovi Ladislavu Hejdánkovi za jeho příspěvky k filozofii současnosti, za udržování dialogu mezi filozofií v Československu a na Západě a za obhajování svobody filozofie.

Ladislav Hejdánek, který vystudoval filozofii a sociologii na Karlově univerzitě, v roce 1952 zakončil svá studia doktorátem, mohl publikovat teprve v šedesátých letech, a to v časopisech Tvář, Vesmír, Křesťanská revue, Plamen a Slovenské pohledy a ve sbornících Tvorby, v letech sedmdesátých v samizdatu. Svému oboru se mohl plně věnovat v krátkém období od roku 1968, kdy se stal pracovníkem filozofického ústavu ČSAV, do roku 1970, kdy musel z ČSAV odejít.

Ladislav Hejdánek je přímým žákem Jana Patočky a k jeho dalším inspirátorům patří Søren Kierkegaard, Alfred N. Whitehead a

Emanuel Rádi. Trvalým tematem jeho článků a studií je kritika metafyzického - v Hejdánkově pojetí předmětného - myšlení a na jejím podkladě rozvrh myšlení 'nepředmětného'.

Od konce 70.let L.Hejčánek pořádá ve svém bytě filozofické semináře s mezinárodní účastí. Navázal jimi na iniciativu Julia Tomeše, jehož semináře Státní bezpečnost soustavně rušila zásahy, perlustracemi a šikanami. Snažila se zmemozmit i semináře Hejčánkovy, který na výzvuky odpověděl požadavkem, aby mu byl vystaven písemný zakaz. To se nestalo a semináře tedy pokračovaly. Po období zásahu a šikan ze strany Bezpečnosti následovalo období uklidnění, kdy se zdálo, že převahu ziskává rozum; to však netrvalo dlouho a následovala další vlna zásahu, z nichž nejtrapnější mezinárodní ohlas mělo zatčení předního francouzského filozofa J.Derridy.

Těžké těchto bytových seminářů byly mj. úvod do filozofie, filozofie přírody, inspirovaná Whiteheadem a kladoucí ūstřední důležitost pojmu událost (struktura událostí a reaktivita událostí), vztah filozofie a náboženství, filozofie dějin a v poslední době otázky etiky. Kromě toho uspořádal Ladislav Hejdánek semináře věnované menším cyklům: sv.Augustin, Husserlova fenomenologie, Heideggerova filozofie.

Kromě těchto seminářů, které svou úrovni i volbou témat vzbudily mezinárodní zájem a jichž se zpravidla zúčastnili přední filozofové z francouzských, holandských, anglických a jiných univerzit, vedl Ladislav Hejdánek i diskuse o filozofii pro menší okruhy zájemců.

Elahopřejeme Ladislavu Hejdánkovi, přednímu českému filozofovi, k mimořádnému ocenění, kterého se mu dostalo od univerzity v Amsterodamu a přejeme mu zdraví a optimální podmínky pro jeho další činnost.

V Praze dne 22.1.1987

Jan Litomíšský
mluvčí Charty 77

Libuše Šilhánová
mluvčí Charty 77

Josef Vokrysek
mluvčí Charty 77

Sdělení Vyboru na obranu nespravedlivě stíhaných, československé ligy pro lidská práva, člena Mezinárodní federace pro lidská práva [FIDM]

Jména a adresy členů VONS byly zveřejnny ve sdělení VONS č.591. Všechna sdělení VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění ČSSR.

Sdělení č.602 (Petr Pospíchal ve vazbě)

V noci na 19.ledna 1987 byl ve svém bytě v Brně zavražděn Jiří Ras. Z vraždy je obviněna jeho manželka, která se k tomuto činu doznala. Protože se Jiří Ras stýkal se signatáři Charty 77, značila Státní bezpečnost této rodinné tragédie k tomu, že počínaje 22.lednem prováděla v Brně množství výslechů a domovních prohlídek mezi mladšími signatáři Charty 77. Katím máme zjištěno, že výslechům byli podrobeni Petr Pospíchal, Petr Cibulka, Dušen Skála, Jan Fukalík a Ondřej Pospíchal; posleň dva byli drženi 48 hodin a byli propuštěni jako obvinění z přípravy k trestnému činu pobuřování podle § 100 odstavec 1 písmeno a) trestního zákona, údajně v souvislosti s tím, že při domovních prohlídkách jim byly odňaty nejrůznější sámsizdatové materiály, zejména letáky k 10.výročí Charty 77 a periodikum Informace o Charty 77.

Domovní prohlídce, pokud je náro. zájmu, byly provedeny v bytě dědečka Ondřeje s Petrem Pospíchalým, dle u Ondřeje Pospíchala ne provedené v bytě Jana Pukalíka. Jan Pukalík byl potroben i osobní prohlídce po odchodu z bytu Petra Pospíchala, byly mu při ní odnáty dvě tašky sámzdatových materiálů a dopisy Ivani Sedlovi a Pavlu Pilgridovi.

Dne 22.1.1987 v ranních hodinách byl rovněž začleněn signatář Charty 77 Petr Pospíchal, u něhož byla provedena prohlídka na pravomoci. Podle dosud nepotvrzených zpráv byla za něj uvalena vazba a obvinění bylo obdobné jako u jeho bratra Ondřeje a Jana Pukalíka, nieméně prováděné výslechy na jeho osobu mají velmi silný záběr. Základky se týkají i údajných styků Petra Pospíchala s polským opozičním hnutím.

Petr Pospíchal, nar. 10.4.1960, školácký dělník, byl již dvekrát odsouzen k nepočínání trestu, a to v roce 1978 za vydívaní literárního sámzdatu a sítě rezávielé hudební kultury, podruhé za výrsky, jichž se mohl dopustit v základní vojenské službě, a to v roce 1981, bydlí v Arbesově 6, 638 00 Brno - Lázně. Jeno matka Marie Tdáková bydlí v Repích 2, 643 00 Brno - Chrlice.

V souladu s přání Petra Pospíchala sděluji, že již delší dobu přesobí jako člen Vyb ru ne círu nespravedlivě stíhaných.

25.1.1987

x

Sdělení č. 603 /O odvolání F. Adamek má rozhodovat
Nejvyšší soud

Dne 19.2.1987 od 3,30 hodin má v jednací síni č.31 v přízemí budovy Nejvyššího soudu v Praze, nám. Králové 1300, Praha 4, probíhat veřejné zasedání, na němž má nejvyšší soud ČSR rozhodovat o odvolání Františka Adameka proti rozsudku krajinského soudu v Ostravě z 6.11.1986. Soudce nejvyššího soudu má předsedat JUDr. Pevel Jindřich, jehož je již informován /viz sdělení č.491, 552, 573, 576, 578, 589/, byl katolický aktivista. František Adamek z Přerova odsouzen ke dvěma letům odňati svobody nepočínání, a to za rozeširování převážně náboženské literatury a držení rozeznávacího strče, obžalobu je proto stíhaný prvoinstančním soudem byl odsouzen pro přípravu trest.činu podvracení republiky podle § 7/1 k 58/1, 2 b/ tr. zákona.

26.1.1987

x

Sdělení č. 604 /Petr Obšil odsouzen za odmítání vojenské služby/

Vojenský soud v Olomouci v hlavním líčení konaném dne 3. ledna 1987 shledal Petra Obšíla, nar. 10.11.1966, trvale bytem Dolní Bejčínská 19/776 00 Olomouc-6 - Bejčín, vinou spáchání dvojího zločinu proti branceti, a to usazení způsobilosti ke službě podle § 266, odst. 1 tr. zák. a nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 tr. z. a odsečl ho k úhrnnému trestu v trvání 22 měsíců nejednářeně v 1. NVS. Rozsudek není priznacný, prokurátor i obžalovaný si ponechali lhůtu k případnému odvolání.

Petr Obšil nelze nestoupit zákl. voj. službu v trvání 24 měsíců dne 1. října 1986, ačkoli neučinil. Dne 3.10.1986 se poroniil na nože. Dne 3.11.1986 při kontrole ve vojenské nemocnici mu nařídili, aby se vrátil v sádře odjel k útvaru, tehoto příkazu neuposlechl a dne 22. 11. 1986 byl vrát do vězby, kterou vykonával ve věznici MŠ Olomouc. Vrácen na něj uvalil prokurátor vojenské obvodní prokuratury pplk. JUDr. Rudolf Zigmund.

Při hlavním líčení Petr Obšil dosnal, že si úpruž způsobil sám v úmyslu stát se členem dočasné nezpůsobilé vojenské služby a

do vojenskou službu nechátral až do svého smrti. Na dotazy soudce odpověděl: "Málo se hovoří o míru, ale pořád se abrojí a pořad je armáda." Nejdále, že by se mohly nejprve osamostatnit zbraně a hned poté armáda. Uvádí, že k odmítání vojenské služby ho nevedoucí náčelnostní důvody, ale to, že je pacifista a že se služba v armádě neslučuje s jeho přesvědčením. Na dotaz předsedy senátu, zda je nyní ochoten nastoupit po vykonání trestu vojenskou službu, řekl, že ano, ale že si něco udělá, aby na vojně nemusel být a aby se z ní dostal pryč.

Prokurátor navrhovával nepodstatný trest v dolní polovině zákonu soudy [soud je vzhledem k ustanovení podle § 209 I tr.z. jeden rok až pět let], obhájce navrhovával posmíštný trest.

Po dlouhé době je případ Petra Obšila zprvu, kdy referujeme o menastoupení vojenské služby. Případ je jejího odmítání je v Československu více, než výbor všechn různých, ekvivalentních potřebné informace. Početnější skupina odmítání vojenské služby tvoří např. svědec Jebovovi, kteří si věřícnou neprávní, podobně jako vyznávání Křížků, aby se v jejich případech intervenovalo.

Adresa otce: Jan Obšil, Dolní Hořčinská 19, 776 60 Clemence 6 - Hořčín

27.11.1987 Prok. L. Štěpán, soudce JUDr. J. Bojt, soudce JUDr. Blanka Křížková, Lubaše Terechynová, Anna Veselá a plk. JUDr. Václav Kutil usnal v klauzijním líčení, konaném dne 27.11.1986 obžalovaného Ervína Metla vinný trestním dnem povrácení republiky [§ 98 odst. 1 tr.z.] založil na trest odňati svobody v trvání tří let, které má cípykat v lidověprávně výchovná skupina Spoluobžalované Milana Svatoša a Jiřího Bláha usnal soud vinný trestný činem pobuřování [§ 100 odst. 1 a/c] trestního zákona] a učil třetímu trest odňati svobody v trvání 18 měsíců s podstatným ohledem na tři roky. (M. Svatoš byl navíc uznán vinným předinem proti veřejnému pořádku za nedovolené přechovávání revolveru, který si před čtyřstoletím podobně vyrobil.) Soudce soud rozhodl o zabráni všeč odňatých při denové prohlídce - valnou většinou jde o legální publikace z roku 1968. Rozsudek nenabyl právní moci, přinejmenším ve prospěch Ervína Metla bylo podáno odvolání.

Trestní dianost obžalovaných měla spočívat v tom, že na společném pracovišti (vážně byl pošmrkný v novinách Rudý Letov v Praze 9) kriticky diskutovali o posádce v české i v republike a že, jak praví rossudek, "napadali... zejména vedoucího člena KSČ, osobu prezidenta republiky, spojenec a přátele vztahy ČSSR s české představiteli ČSSR a veřejným poslechem relací nepřátelských rozhlasových stanic Svobodná Evropa a Hlas Ameriky uznávali čtení pobuřujících projevů proti socialistickému společenství ařízení, které pobuřujícím spisem komontovali". Ervin Metl je měl navíc k této činnosti podávit a svědčit. Po přečtení této srovnávací řeči povídavé rady celý jejich sledit z toho, že si nedávali příliš pozor na pušu a že dokonce poslouchali sámoučkou vysílání (s potěšením uznamenáváme nesporný dějiny pokrok: za protektorátu mohli být takový delikt trestán i čerti, dnes postačí pouhého roky vězení).

Ačkoliv je Ervin Metl signatářem Charty 77, unikal dosud celý proces naší posornosti i pozornosti mezinárodní veřejnosti; vykřovatele i soud to základní s uspokojením konstatovali a naznačovali v této souvislosti možnost benevolentnejšího řešení. Měli být projevovat této benevolence použití nejpřívětivější právo kvalifikace a trest v polovině zákonu soudy - a člověka dosud bezdrobného a se zlodí ujímajícího - plynou z toho poslání pro všechny další postižené, že totíž veřejný nájem a veřejná kontrola mohou zabránit justiční svévoli nebo ji niesyči smířit.

Obžalobu podal městský prokurátor v Praze JUDr. František Kubát a zastupovala ji prokurátorka JUDr. Jitka Fuchsová, která opakovaně a aniž by byla soudem náponenuta/obhájci marně vznášeli protest/přerušovala obžalované, zesměšňovala svědky vyjadřující se v jejich prospěch a na čvídale těm, kdo svědčili proti nim. Soud nevzal na vědomí změněné výpovědi některých svědků, poukazujících na nátlak vyšetřovatelů StB /zvláště JUDr. Bežucha a Musila/. Soud převzal téměř doslova celé rozsáhlé partie obžaloby a jeho vlastní formulace v odůvodnění rozsudku dosvědčuje, že si JUDr. ROjt udržuje svou formu předního ekstrema politických procesů z přelomu sedmdesátých a osmdesátých let. Pro ilustraci Jen dvě ukázky. První mistrně rozvíjí strašnickou dialéktiku v celé její pánosti: "k tomu je třeba ještě uvést, že i když nepřátelská pochutna obžalovaných bezprostředně násyplynuje z jejich třídního původu nebo z příslušnosti k socialismu nepřátelské třídy, neznamená to, že nemohli jednat z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky. Tato pochutna může být u pachatele důsledkem jiných příčin, které sice mají v třídním nepřátele stál vždy svůj původ a kořen, ale mohou být získány z prostředkověným přes nepřátelsky zaměřenou propagandou nebo vlivem individuálních vlastností pachatele...". Druhá vyhlašuje jednoduchý princip, že už pouhá odlišnost smýšlení je zločinem: "Projevy obžalovaných nelze hodnotit jako obhajobu socialistického zřízení a naší revoluční cesty s cílem vybudovat komunistickou společnost při uplatňování marx-leninských zásad". Připomene návíc skutečnost, že vlastním důvodem tchto trestního stíhání zřejmě byla i notorická správně a úspěšná kritika situace v počátku Rudého Letov a že dokonce i redaktorka Rudého práva, která jeho podněty publikovala svědčila v jeho prospěch. Zdá se proto, že žánečné na nápravu politických a ekonomických poměrů v tomto státě jsou nepatrné.

Osobní údaje o odsouzených:

Ervin Motl, naro. 29.7.1948, signatář Charty 77, do roku 1975 novinář, v letech 1983-86 požárník v np. Rudý Letov, otec nezletilého syna, bytem Praha 9, Chraťákovská 88, od 2.7.1986 ve vazbě ve věznici MS Praha-Ruzyn. Manželka Lenka Motlová tamtéž.

Milan Svatoš naro. 8.5.1942, strojník požární ochrany v np. Rudý Letov, bytem Praha 8, Kučerové 26.

Jiřík Bláha, naro. 15.11.1947, požárník v np. Rudý Letov, bytem Praha 8, Beranových 29.

27.1.1987

Sdělení č. 606 /Podmínky výkonu trestu Heřmane Chromého /

V NVÚ Plzeň - Boru na úseku 3/1 je vězněn čtyřicetiletý otec tří dětí Heřman Chromý, signatář Charty 77. byl odsouzen ke dvěma letům odňatí svobody za údajné podvrácení republiky/s § 98/l tržz./. O jeho případu jsme informovali ve sděleních 546, 550, 572 a 574. Ve výkonu trestu je soustavně šikanován od dozorčích orgánů a s jejich souhlasem i spoluvěznů, nepochybňá vzhledem k parekrafu, podle kterého byl odsouzen. Největší důraz je kladen na šikanování pracovní. Heřman Chromý je zařazen na neblaze proslulé pracoviště Preciozy Jablonec, tzv. "šatony", kde se vyrábí bižuterie, kterou Československo vyuvaží do mnoha států. Na tomto úseku vězni pracují v neobyčejně těžkých podmínkách, s ustavně se zde porušují předpisy o bezpečnosti práce, opravy strojů jsou prováděny za chudu, pracovní tempo téměř přesahuje meze lidských sil; věznové nemají přestávku na jídlo a během pracovní doby si nenhodí dojít ani na záchod. Heřman Chromý je na tomto pracovišti ponecháván, přestože již v polovině prosince doporučil ušní lékař na základě odborného posudku jeho přeřazení na nehlubné pracoviště.

Adresa: Heřman Chromý, PS 305, 306 35 Plzeň Bory.

27.1.1987

/

Sdělení č. 607 /Situace v soudním řízení Jazzové sekce/

Jde jde již informovali / viz sdělení č. 599/, dne 30.12.1986 rozhodl obvodní soud pro Prahu 4 usnesením, že se další tři funkcionáři Jazzové sekce, tj. ing. Čestmír Hunát, Tomáš Křivánek a Vlastimil Drda propouštějí z vazby a že se obžaloba vraci prokurátorovi k došetření. Výkon tohoto rozhodnutí byl pozdržen stížností prokurátora. Nicméně dne 22.1.1987 zamítl městský soud v Praze jeho stížnost jak co do propuštění tří obžalovaných, kteří se téhož dne osvobodě, tak co do obžaloby - obžaloba byla sice vrácena prokurátorovi, ale rozsah došetření, původně požadovaného obvodním soudem, byl podstatně omezen. Vzhledem k různým nepřesným informacím v zahřaničních sdělovacích prostředcích, upozorňujeme, že o těchto procesních otázkách soud ze zákona rozhoduje v neveřejném zasedání, tj. pouze za účasti soudců a prokurátora; neúčast obviněných, jejich obhájců i veřejnosti, je proto možno kritizovat jako vad čs. právního systému, rozhodně však není projevem politické diskriminace v tomto speciálním případě. Za povšimnutí stojí také skutečnost, že obvodní soud ve svém usnesení výslovně naříz dosud vězněným funkcionářům Jazzové sekce Karlu Srpovi a Vladimíru Kouřilovi propuštění z vazby, pokud slíží slib, že následne nebude pokračovat ve své "trestné činnosti". Podobná nabídka, která mimochodem nemá oporu v zákoně, byla sice v minulosti vícekrát předestírána např. vězněným členům VONS, nicméně takto oficiálně a písemně byla v tomto případě asi předložena poprvé.

Obžalobu proti vedení Jazzové sekce z 20.11.1986 vyprecovala obvodní prokurátorka pro Prahu 4 JUDr. Šitka Erbertová. Sestává ze 4 bodů:

1/ Karel Srp sám je žalován, že jako místopředseda později předseda Jazzové sekce zaregistroval v letech 1979 - 1984 její spoluúčast při přípravě různých výstav a jiných kulturních podniků, čímž umožnil vytvoření zisku ve výši 149 437,- Kčs, použitého na další činnost Jazzové sekce. Tedy že jako členovatel funkcionář sekce, která byla légalně uznávána, vzorně pečoval o její hospodářskou prospěšit, nevíce podílem na skupinách, jejichž sociálně kulturní přínos významně vyzdvihuji i sama obžaloba. Přesto je žalován pro necravně vytváření finančních fondů (§127, odst. 1 tr.z.), neboť jeho iniciativa prý překročila rámc organizačního řádu Jazzové sekce.

2/ Všech sedm obviněných je žalováno pro tr.čin nedovoleného podnikání (§ 118 tr.z.), jehož se měli dopustit tím, že odmítli respektovat pochybné rozhodnutí ministerstva vnitra ČSR ze dne 22.10.1984 o svém rozpuštění s pokračováním i nadále ve své činnosti. Během těchto necelých dvou let měli pro další činnost Jazzové sekce získat 447 327 Kčs. Pedotýkáme, že po rozpuštění Jazzové sekce její výbor použil všech zákoných prostředků pro zvrácení tohoto rozhodnutí a posléze usiloval alespoň o novou registraci.

Karel Srp, Vladimír Kouřil a Josef Skalník jsou žalováni pro pokus trestného činu poškozování majetku v socialistickém vlastnictví (§136 tr.z.), jehož se měli dopustit tím, že před likvidační komisí (která měla zrušit aktiva Jazzové sekce po jejím úředním rozpuštění, zatajili pohledávku sekce ve výši 30 000 Kčs vůči Josefemu Skalníkovi a po jejím splacení ji použili pro další činnost sekce).

4/ Pokladník Jazzové sekce, dvaasedmdesátnáctiletý Miloslav Drda, je navíc žalován pro tr.čin rozkrádání majetku v sou. vlastnictví (§132 odst. 1 b). Žalováno je částka 5 454 Kčs. V tomto bodě obžaloba však ignoruje svou povinnost něco čekat a opakuje se dvěma zcela neslučitelnými verzemi, pokud celá věc není pouhou pomluvou, vyznívá pravděpodobně ta verze obžaloby, podle níž Miloslav Drda za svou dlouholetou práci dvakrát ročně dostával, nebo si vybíral několik set korunové přilepšení na dovolenou a vánoce.

Obšírné usnesení obv. soudu pro Prahu 4, jímž je obžaloba vrácena k došetření, se nijak nedotýká zákonného merita a tím méně nezáonného pozadí celé věci. Nicméně i pouhý výčet věcných a procesních nedostatků dosavadního řízení je zdrcující. Soud m.j. namítá, že všechny činy výše

uváděné písemné čísla byly odvozeny pouze z neurčitých odpovědí části svědků a na základě ohodnou zhálců, jimž nebyly počítány základní účetní podklady/zadržované orgány StB/. Jenkékoliv provozní náklady a náklady na materiál jsou ignorovány, ze zisk se pokládá vše, co nebylo přímo vyplacené jenom mzdy. Navíc soud odmítá znalecký posudek, esobylaterá neni zapsána v seznamu souduzních znalců (s my doložené, která by byla vybrána pro svou předpovídání). Bohužel městský soud v Praze uznal výhrady obvodního soudu jeho v souladu s výše uvedeným bodem 1/, tedy proti obžalobě Karla Srpa za léta 1978/84.

Shrňme nesporné: Jazzová sekce se stala politicky nepohodlnou a jediným cílem a smyslem jejího kriminálního stíhání je paralyzovat její dřívější činnost. I sebezručněji lidvidátoreský pohled však nakonec vyústí ve zjištění, že tato sekce hodnoty vytvářela, nikoli že je na daných, či jiném způsobem státu zprostředkovála. Je velmi pravděpodobné, že státní moc ustoupí a že se proces s Jazzovou sekci nikdy neuskuteční - možná i vazba by pro funkcionáře JS měla podle dosavadních zvyklostí být dostatečným varováním.

Ať již případ Jazzové sekce skončí jakkoliv, pokládáme za potřebné vydat jako přílohu tohoto sdělení živou a znevážující informaci, kterou britským oficiálním místům vydáním sdělovacím prostředkům poskytlo československé velvyslanectví.

28.1.1987

PŘÍLOHA: Dopis velvyslanectví ČSSR

TISKOVÁ ZPRÁVA

Velvyslanectví Československé socialistické republiky

Vydalo tiskové oddělení, 25 Kensington Palace Gardens, London, W8 407
Tel. CI-229 1255.

V části britských sdělovacích prostředků se projevil velký zájem o uvalení vazby na pět veducích členů Jazzové sekce Československého svazu hudebníků.

Československé velvyslanectví považuje za nutné vás informovat o hlavních otízkách tohoto případu a uvést věci na preventivu.

Československý svaz hudebníků se již v listopadu 1980 rozhodl ukončit činnost Jazzové sekce kvůli tomu, že sekce porušovala existující předpisy.

Jazzová sekce nerespětovala toto rozhodnutí a pokračovala ve své činnosti. Stala se bez souhlasu příslušných čs. úřadů členem Mezinárodní jazzové federace. Jazzová sekce pokračovala ve své nezákonné publikační činnosti. Jeny prodávaných publikací, knih, brožur nebyly schváleny příslušnými úřady. Denová revize odhalila nedoplatky obnášející 5 233 699,- Kčs.

Na základě této zpronevěry byla na pětičlenné večení Jazzové sekce 2. září 1986 uvalena vazba.

Po rozpuštění Jazzové sekce Ministerstvo kultury ČSR vyprecovalo systém opatření ve sféře Jazzové hudeby včetně portfolní služby pro skupiny z jednotlivce.

"nejlepší díky" velkého zájmu úřadů o rozvoj jazzu v naší zemi bylo organizování mezinárodního jazzového festivalu, který se konal v Praze 22.-26.10.1986.

Londýn 30.10.1986

XXXX

XXXXX

XXXX

8

Desáté výročí Charty 77 ve Švédsku
V polovině ledna letošního roku vyšlo ve Švédském knihu "Deset let Charty 77", k niž úvodní slovo napsali mluvčí Charty 77.
Dne 18.ledna 1987 byla v Kodani Chartě 77 odevzdáná Cena svobody, kterou udělují společně dánský deník Politiken a švédský deník Lagens Nyheter. U příležitosti předání ceny, kterou převzal prof. František Janouch, byl uspořádán seminář, na němž v přenášce české diskusi vystoupili poslanec Evropského parlamentu Jiří Pelikán, vydavatel 150.000 slov a Lettre International A.J. Liehm, bývalá mluvčí Charty 77 Zdena Tominová, jaderný fyzik prof. František Janouch a posléze i editor Palach Press a East European Reporter Jan Kavan. Předvedeny byly též ukázky z tvorby Václava Havla, který k účastníkům promluvil z videozáznamu.

Vedení československého dokumentačního střediska v NSR dr. Vilém Prečan převzal zde letošní cenu Jana Palacha z pověření Milana Šimečky, jemuž byla letos udělena. Cenu předala France de Nikolay. (poděkování Milana Šimečky viz dále).

Dne 26.ledna 1987 uspořádalo Královské dramatické divadlo ve Stockholmu představení hry Mor (o Puškonovi), režirované bývalým ředitelem moskevského divadla na Tagance žijícím v exilu J. Ljubimovem. Výnos z představení, kterému byly přítomny významné osobnosti švédské kultury a veřejného života, dostal Nadežda Charty 77 jako projev uznání její desetileté práce při prosazování lidských práv.

Večer solidarity s Chartou 77 byl uspořádán též Národním divadlem v Oslo 29.ledna za účasti významných představitelů norského politického a kulturního života. Dne 30.ledna 1987 byla v Oslo otevřena výstava českošlovenské politické karikatury.

XXXX

Poděkování Milana Šimečky za cenu Jana Palacha

Dámy a páncové,

Děkuji všem, kteří dobrou úvahou a pro mě nesmědno představitelnou aktivitou přispěli k vytvoření ceny, která mi dnes byla udělena. Děkuji pak těm, kteří vybrali k ocenění mne a mé dílo, věděli jistě tak jako to vím i já, že volbě mohla právě tak padnout na mnohé jiné z mých přátel, společně s kterými zde, v této zemi, vede prostory slabými kultury vlastními zápas o úctu k lidským právům a o přežití a rozvoj na moci nezávislého myšlení.

Cena je spojena se jménem chlapce, který se před osmnácti léty v Praze upálil. Jeho čin se vymyká z jakéhokoliv pokusu o úvahu, obklopen umělým mlčením leží však jako neopracovaný kámen v paměti lidí. Leží i v mé paměti. Pamatují se na něj večer. V zcuflé bezmoci jsem chodil sem tam a ptěl se, nevím koho: Co je to za svět? Proč se něco takového musí stát právě v mé zemi? Neměl bych to snad v tomto slavnostním okamžiku aniříket, ale v celých těch osmnácti letech bylo dost takových chvil, kdy jsem si tyto otázky kládal znova a ptal jsem se takto, nevím koho, ještě i před rokem a před týdnem.

Děkuji všem těm známým osobnostem, kteří svou pověstí a uměleckou a intelektuální autoritou zaštítili společenství Charty 77, vytvořili výbor na její podporu a zvýšili tak před veřejností i mřvní váhu ocenění, kterého se mi dnes dostalo. Nevím, zda četli něco z toho, co jsem napsal já, mohu je však ujistit, že já jsem četl kde co z toho, co napsali oni. To cni a s nimi i mnozí jiní spisovatelé mě svedli ke svobodnému a v našich poměrech i nebezpečnému myšlení. Já už dnes vím, že to byl především hluboký prožitek z dotechu se světovou kulturou, který mě nakonec přivedl k obraně hodnot, byz nichž naše lidství ze moc nestojí. Po zvá zkoušnosti z těchto hodnot vybírám nejčestěji pravdu, svobodu, tolerenci, ve víře, že z nich plynou i všechny ostatní.

Někdy se mě lidé ptají, někdy i moji strážci, proč jsem se dal na cestu, o které se prostým rozumem dalo usoudit, že nevede jinam než k

9

autodestrukci. Odpovídám, že mne k tomu nutila má zkušenost. Neumím však odhadnout, zde bylo v mé zkušenosti důležitější to, co jsem prožil, co jsem viděl vlastníma očima a slyšel na vlastní uši, nebo to, co vstoupilo do mého vědomí skrze literaturu. Proto také někdy odpovídám tak, že jsem vzal vážné poselství z knih, které jsem v životě přečetl. Všichni víme, jak matoucí a různoročná jsou poselství vyčtená z knih. Já však už dnes věřím, že ve své konečné sumě vedou člověka spolehlivě k hlubšímu porozumění lidskému údělu a k uznání elementární lidské důstojnosti. Neznepokojuje mě, že jsem s tímto prostým vysvětlením neměl úspěch u těch, kteří rozhořovali o mém osudu a osudu mé rodiny. Zkušenost z kultury nezasáhne každého stejně intenzivně, ale když se jednou usadí v kostech, je nepřekročitelná. Víra v kulturu, která se pomalu ale jistě usazuje v kostech lidí, je jedinou vírou, kterou jsem si ponechal, aby se mi snesitelněji žilo.

Svět, který si prohlíží při večerním posezení u obrazovek barevné obrázky válk, demonstrací, hladu, teroristických akcí, se dnes už tak nezajímá o mou ztichlou, zklamanou a zdánlivě apetickou vlast. A přesto se mi právě v této zemi dostalo vrchovatě přímých důkazů k víře v nepřekročitelnost kulturní zkušenosti, která se usadila v kostech. Stalo se, co jsem před osmnácti lety malivěrně pokládal za nemožné: navzdory rozsáhlé promyšlené a hlučné perzekuci, se v naší zemi rozvinula svobodná kultura do šíře a rozsáhlosti, o které se nám ani nesnilo. V letech politické nehybnosti, uprostřed sociálního zmrtvění, ve společenství strachu, byly napsány stovky literárních děl, všeli jak bědně rozepsány se dostaly a byly přečteny tisíci a v některých případech desetitisíci čtenáři. Udržela se a rozvinula nezávislá historiografie, filozofie, sociologie, a všechna věda, která nepotřebuje laboratoře a dílny. Nedala se udržet mladá hudba, byly napsány divadelní hry a hrály se po bytech, vycházely a vycházejí desítky časopisů tisk různém zaměření a spektru názorů, že se člověk nestáčí divit. Naši přátelé v exilu vypěstovali druhou větev této svobodné kultury, navíc vytvořili instituce, časopisy, vydavatelství, archívy a nadace. A to vše se zrodilo spontánně, bez předchozích plánů pro zlé doby, bez hmotných podnětů a bez úředních aparátů, prostě jen ze společenské potřeby, báječných nápadů a pracovitosti tisíců lidí, jejichž jména se neobjevují v seznamech notorických disidentů. To vše se zrodilo po šoku, z bezneděje a ze zoufalství, kultura se obehnala užší ale o to pevnější solidaritou.

Když tato vše tak jistě prohlašuji, neplyne to z optimismu v mé povaze, snažím se o pohled střízlivý a věcný. Vím, že místo z kterého vidi me ne svět, není příliš vysoko, ale z tohoto místa se mi vše jeví tak, že jsem viděl zázrak, zázrak zrodu svobodné kultury, která začínala obecným průklepovým papírem, starými psacími stroji a dnes tak často zpochybňovanou vírou, že to k něčemu je, že to máš mysl a že je to účinná obrana proti lži, útlaku a hluousti. Chtěl bych vám nakonec říci, že jsem velkou radost z toho, že jsem u toho byl a že mi dnešním č. tom dokonce bylo vystaveno potvrzení. Děkuji.

V Bratislavě, v lednu 1987

Milan Šimečka

xxx

Prohlášení prezidenta USA Ronald Reagana k 10. výročí založení Charty 77.

31.12.1986

V lednu si připomínáme 10. výročí založení čs. iniciativy v oblasti lidských práv - Charty 77. Základní prohlášení Charty 77 upczorňovalo na různé způsoby, jimiž vláda upírala čs. lidu základní práva zaručená československými zákony, helsinskými dohodami a mezinárodními pakty. Základní prohlášení Charty 77, které rovněž zdůraznilo odpovědnost jednotlivých občanů za dodržování těchto zásad, bylo vydáno 1. ledna 1977 s podpisy 241 osoby z různých vrstev čs. společnosti. Dne 6. ledna se představitelé Charty 77 poprvé pokusili předložit text základního

prohlášení čs. úřadů.

Ačkoliv se úřední místa tehdy pokoušela vydávat signatáře Charty za zločince a vydává je ze ně dosud, nepodařilo se jim celbit morální váži těch, kdož měli odvahu upozorňovat na představiteli státu, aby respektovali základní zákony a zásady.

Charta 77, nejstarší iniciativa na poli lidských práv ve Východní Evropě, je už deset let ochránce občanských a lidských práv, uchovatelskem národních hodnot a kulturní a vydavatelskou sítí, která doma i v cizině udržuje jihoslovanskou a stále živou národní literaturu. Charta je pluralistická jak pokud jde o orientaci jejich aktivistů, tak pokud jde o zájmy Charty jako celku a proto také odmítá ilohu politické opozice. I když byli chartisté vězněni a zastrážováni neprestali vydávat četné dokumenty o mnoha aspektech života v Československu a o mezinárodních pocházejících světových opevněných uměleckém a demokratickém přesvědčení. Chartisté reformistů, křesťanů a kulturních esebnosti. Charta se také zasloužili o vznik Výboru na obranu nespravedlivé stíhaný, který dokumentují všechny případy nespravedlnosti a upomíná na ně mezinárodní veřejnost.

Více než tisíc dosavadních signatářů Charty 77 má daleko větší význam než odpovídá jejich počtu. Chartisté vyjadřují ideály obrovského počtu svých československých spoluobčanů a vlastně všech těch, kdož si přejí, aby byla respektována lidská práva. Signatáři Charty 77 podcházejí svou činnost, nejčetnější menšími či většími krokům komou a staršími politickou scénu v Československu.

xxx

Prehlášení Miluyne Branařta, předsedy SPD k 10. výročí založení Charty 77.

"Charta je apel na svědomí světa"

V těchto dnech se blíží desáté výročí dne, v němž ženy a muži v Praze učinili státečné rozhodnutí, že budou kriticky konfrontovat vlastní vládu a úřady s principy lidských práv, která i CSSR uznála. Kromě toho požádaly tato skupina občanů na úřadech právní záruky uskutečnění helsinských dohod. Moží z nás v NSH, v Evropě a jinde na světě, zůstáváme Chrtě 77 zavázáni za to, že navzdory pronásledování a českým křivdám už zuje směr boja za občanské svobody a občanská práva. Chartisté zároveň prokazují, že politické zmírňování napětí je správná, a to jak v Československu, tak v zemích, kde Charta působila jako příklad. Vždyť jen taková Evropa, kde výsledky helsinské konference jsou nejen symbolem, nýbrž skutečností, uměním, aby se silný občanský úder vůči úřadům a státní zvláli.

Charta je apel na svědomí zbraní v boji za spravedlivější společnost v komunistických státech. Toho by si měli věznout i většini, kteří se vždy znova Charty odvolávají, ale kteří pro svůj konzervativismus nedokáží překonat ideologický mršlepencu politiku, jež sice oprávněně prsnýřuje komunismus jako nedemokratický, ale zároveň nesvobody v jiných částech světa velkopanský přehlíží a zastírá. Kdo se na ženy a muže tohoto ochrazeného společenství odvolává, zůstává jejich úsilí jen tahy práv, vede-li boj za uskutečnění lidských práv všude ve světě a bez ohledu na mocenské zájmy. Tedy tam, kde lidská práva nejsou dosud naplněny, působí Charta jako apel na svědomí světa. Její ideje něti nikterak omezena na Československo.

xxxxx

Rozhovor Petru Uhlu s mluvčím Charty 77
Jeséfem Vohryzkiem.

Uhli: Přede všeim bych chtěl vysvětlit, že k tomuto rozhovoru dochází zejména proto, že mi vy, ani já jsme se nemohli účastnit tiskové besedy, která se konala v Praze 6. ledna; poněvadž jsme byli blokováni StB. Charta 77 vydala u příležitosti povýročí svého vzniku dva velmi obsáhlé dokumenty, to "Slovo ke spoluobčenům" a "Dopis signatářů". Chtěl bych, s větší hovořit hlavně o tom prvním. Ždá se mi totiž, že v něm něco podstatného chybí. Musím to vysvětlit oběma způsoby: Hnutí občanské iniciativy - Charta 77 - chápou přede všeim jako něco, co je i s lidmi společenským charakterem nezávislosti, který Charta 77 v této zemi ne má. Nastolila teď přinášením velmi zdůraznila, spoluji kromě její vlastní desetileté, mnoha jiných strukturách nezávislosti existence i v existenci dalších iniciativ s nezávislostí společenství, která působí mimo Chartu 77, ale která díky ní vznikla a v souvislosti s ní pracuje. Je to ne příklad. Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, kolektiv či klub mluvčích, Informace o Chartě 77 atd. A dále v existenci mnoha nezávislostí prostředí s organizací, které Charta stimuluje a snad trochu i chrání. Je jich po těch deseti letech mnohem více než dříve, hlavně v kultuře. Je to celý kulturní underground, ale nejen on, celé nezávislé, někdy říkáme druhá kultura. Týká se to vlastně celého způsobu života, zejména mládeži, ale také různých náboženských či duchovních aktivit a snad už i aktivit politických. Ted mám ne myslí různé časopisy, hlavně kulturního zaměření, ale i ekonomického nebo politického. A poslední oblast, v níž se onen rozsah nezávislosti projevuje, jsou teoretické práce na tato téma. Před rokem 1980 byla podle mne nejvýznamnější taková práce Paralelní polis Václava Bendy. Potom vzniklo mnoho článků a textů k tomuto problému, ale i v dokumentech Charty 77 se to často projevovalo. Po roce 1980 to bylo často inspirováno polským vývojem, kde myšlenka paralelismu, alternativního hnutí, či nezávislostí forem života byla uvedena do praxe, a to praxe hluboké a dodnes trvající. Tyto aspekty nezávislosti, v rámci Charty nebo díky ní či v souvislosti s ní, toto vše není ve výročním dokumentu nikde zaznamenáno, ani v pochledech do budoucna, při vykreslování perspektiv. Tam ale je spoluobčenům je ovšem krásně napsán, někdy sž pateticky na můj vztah. Je to výzva, aby se lidé probudili do své svobody, aby začali konečně chovat svobodně i v oficiálních strukturách, ne precvičtích, v odborových organizacích, v oficiálních církvích, ve skautství. Vítě, podle mého názoru může být někdy cítičnější chovat se podle této výzvy, než jít cestou, kterou se ubírá Charta, t. j. cestou nezávislosti, cestou sémizástu, paralelních přednášek, cestou undergroundu. V poslední dobu jsem o tom hodně přemýšlel a zdá se mi, že obě ty cesty, cesta nezávislosti a cesta svobodného jednání na veřejnosti a v oficiálních institucích, se nijak novýlučují a měly by se v budoucnu doplnovat. Nějak mě to ale zamrzelo, že ta cesta dosud Chartou preferovaná, lze říci téměř jediná cesta Charty, v tom dokumentu nijal zářínečně není. A tak mi nezbývá, než se zeptat Vás, jednoho z mluvčích Charty 77, zda to známo a cořet v Chartě, zda onen spěl na věrujiost, aby lidé začali svobodně a hned jednat v těch podmínkách, v nichž jsou, zda to má být nová strategie Charty a zda to původní, tedy ona mrvavá práce v nejrůznějších na oficiálních státnicích a společenských organizacích nezáviselýc iniciativách, není opuštěna či opouštěna, počítována, zdejší cíležitou. A jestli je takový, cořet, vysvětlte, prosím, jeho příčiny, vývětlete, zda se můžeme právem domnívat, že mezi lidem narůstá kritický duch nstolik, že podobná výzva může padnout na úrodnou půdu. Nebo možná, a v Chartě existuje skupina lidí, kteří si to opravdu myslí, se změnily vnitřní podmínky, teď omen rámcu nesí činnosti i života celé společnosti, t. j. začínají se zlepšovat společenské poměry, zlepšilo se politické klima, takže nyní,

na rozdíl od doby když před pěti lety jsem mohlo zde hovořit o svobodném půsování v oficiálních strukturách.

Vchryzok: Já myslím, že je žádny obraz nejde, že v obou výročních dokumentech Charta pokračuje dál v dosavadních postojích. Je tedy samozřejmě změna evoluční. Za těch deset let se hodně změnilo, to bylo v dokumentu řečeno, změnily se podstaty a je tedy daleko více nezávislých aktivit i aktivit toho druhu, kdy lidé kombinují práci ve struktuře s nezávislou aktivitou. Ako státního aparátu proti Jezzové sekci počítala výhru aktivity tohoto druhu s dokumentem Slovo ke spoluobčanství to taky zdůraznuje. Já myslím, že tady církevským obrazu nedáže být řeč. Ovšem v tomto dokumentu jsme neprovadili žádnou rekonstrukci náboženství tekových aktivit, protože si neosobujeme právo hodnotit jejich rozsah nebo jejich kvality a neosobujeme si právo určovat, několik Charta některé z těchto aktivit inspirovala. Nás přeci nepřisluší zvažovat, v jaké míře tyto aktivity vznikly a probíhají nebo jsou posilovány Chartou a do jaké míry existují bez jejího vlivu. To by mi připadalo jít o návyky státní moci, která neustále hodnotí třeba kulturu, jako by byl výplodem jejího řízení. Podobný vztah mezi Chartou a tím, co ji obilopuje a co ji připadně předcházelo nebo následovalo, není vůbec myslitelný.

Uhlí: V minulosti však Charta podobná hodnocení zvařejňovala. V současné na Slovu Charta 77 budapešťskému fóru z podzimu 1985? Psalo se tam o kultuře jejím úpečku v právě o tom v celém spojení Charta 77 a nezávislé kultuře, kterou Charta může inspirovat. Podle vaší odpovědi, mohu soudit, že vše osobní vztah k paralolismu, k nezávislé kultuře je přiznivý. Shodujeme se tedy zřejmě v tom, že Charta by měla o nezávislém aktivity nedále počovat, i když je to možno jen vzdáleně, nebo je to výsledek potřnosti. Rád bych znal ještě váš názor jako mluvčího Charty na této téma aktivity, jaký je underground.

Vchryzok: Charta má velmi úzký vztah k těmto aktivitám. Charta je hned od svého zřádění silně spojena s samotným vznikem Charty, spolu velmi úzce souvisí, to je všeobecně známo, zejména útokem na underground a vznikem původního prohlášení Charty je dokonce v úzké souvislosti. Všechny ostatní nezávislé aktivity jsou nesmírně důležité, mimo první místo v nich jsou však výběrem. Výbor na obranu nepravodlivě stíhaných, ta, která domluvíce se, konkrétně součást chartistické činnosti vůbec. Charta samozřejmě bude mít v nadcházejících měsících s tou, aby všechny tyto činnosti podpořila. Většina chartistů se osvětlně přimě podílí na některých nezávislých kulturních činnostech. V tom, myslím, není vůbec žádná záhada.

Uhlí: Jsem rád, že to uvádíte. Musím se však ještě vrátit ke "Slovu ke spoluobčanství". V prostředu Charta 77 existuje poměrně výrazná koncepce, která sice není ve Slovu ke spoluobčanství obsažena, ale z níž přesto dokument vychází. Dalo by se shrnout asi takto: Icchl, také díky změnám v SSSR, k určitému zlepšení v politickém ovzduší v Československu. Je to zlepšení zřídká malo výrazné, ale větší změny lze očekávat. Na nás, na Chartě 77 nyní je, abychom využívali patřičný tlak zdola, což mimo jiné znamená, že musíme působit na své spoluobčanství, aby tekový tlak masově výkonávali. Jen to tlak musí působit na státní a stranické vedení, aby ke změnám přistoupilo a provádělo je výkenným směrem. Domníváte se, že tekové sovětské změny v Československu jsou nežádoucí a co si o nich myslíte? Mohou mít povahu liberalizace v hospodářství, točí se v současné ekonomické reformy, liberalizace kultury, povahu určitého uvolnění v oblasti lidských práv nebo si myslíte, že by mohly být i podstatnějšího rázu, to jest, že by se mohlo začít měnit i samotný politický systém? Víte, v podstatě mi jde o to, zda může být pomocí stávajících institucí nahradit nekomunistický politický systém, založený na politické a hospodářské moci, určité hierarchizované společenské vrstvy nad obyvatelstvem, které je z politického rezignování vyloučeno. Oili zde tento politický překonání.

systému by se mohlo sám začít proměňovat v nejprv v demokratizaci.

Mužák: Já osobně jsem přesvědčen, že pomocí svých vlastních institucí reformační není, že je jen tvárný, že není schopen demokratizace, ale jen liberalizace. A reforma systému mimo jeho instituce probíhající, tedy "demokratizace zdola", to je pro mne revoluční proces, proces politické revoluce. Abyste mi rozuměl: i já souhlasím snažení reformistickými přáteli, že naše i jakákoli jiná veřejná i skrytější práce má smysl, že drobné změny, nikoliv pouze změny kořenné, v různých oblastech života jsou možné. Jen teď demokratická přeměna v rámci stávajících institucí možná není. Proto považuji ze plytvání energií a také za rozšiřování falešných iluzí, jestliže se někdo orientuje na čtení "tlak" zdola", tlak na státní a stranické vedení, aby demokratizovalo, místo toho, abychom tu energii věnovali výstavbě nezávislých forem života, které jsou státně daleko lepším nátlakovým instrumentem na vládu, nebo by alespoň mohly být, naž spely, petice, obracející se na vedení státu.

Mužák: Ptám se proto, že dokument Charty 77 volá rovněž po demokracii. Jak si teď vy ustanovení této demokracie představujete a jak takové budoucí ustanovení souvisí s Chartou 77?

Vohryzек: Charta vclá po zákonnosti od samého počátku volá po občanských právech. Vcláma též po demokratizaci a demokracii. V tom je tu scuvislý logický vývoj od samého začátku. Ze mňach 10 let se situace změnila. Státní moc se dostává do stále tisnitější situace - vinou špatného hospodaření, které je ovšem způsobeno absencí motivace, absencí vůle, absencí práv a absencí svobody. Mezinárodní faktory tu jistě hrájí roli, ovšem čo jaké mohou hrát roli bezprostředních impulzů, co mohou způsobit, co se díky mezinárodním faktorům nebo díky nějakým dramatickým situacím může stát za měsíc, za týden, za půl roku - te já nechci předvídat, to je otázka spíše pro politologa, nebo spíše pro proroka. Řekl bych však, že demokratická společnost je společnost, ve které jsou tajné a svobočné volby, jinž předchází svobočná veřejná diskuse a v níž existuje svobodné veřejné mínění, ve které funguje shromáždovací právo. Svobočné tajné volby tedy znaujemají, že i nominace kandidátů, které potom občané volí, probíhá demokraticky a pod veřejnou kontrolou, přičemž způsoby nominací mohou být různé.

O procesu demokratizace lze vážně mluvit teprve tam, kde jsou právní záruky, kde funguje právní stát, svoboda tisku, který podává svědectví o tom, že opravdu takový proces probíhá a v jaké míře probíhá, kde se uplatnuje veřejné mínění a vzájemně se respektující nátlakové skupiny.

Mužák: Vývojových alternativ je samozřejmě vždy více, my nemůžeme nikdy předpovědět, jak vše bude probíhat. Jasně někde nastane dynamický vývoj, nemůžeme tvrdit, že se nebude ubírat žádoucím směrem jen proto, že se novodobá něčemu, co už jsme někde, např. v Polsku 1980-81, poznali. Ale můžeme své poznatky hodnotit na základě toho, zda tam obecné směří to či ono, zda člověk z ulice už smí to či ono. Ale jakou má před sebou budoucnost, proti čemu tam nenastalo to, k čemu tehdy či onedny došlo v sousedním státě, o tom usuzovat nemůžeme. Potom je tu joště jedno soudidlo, že ta či ona změna přináší lidem obrovské úlevy, které mají hodnoty humánní, i když jsou te těžce úlevy materiální, hmotné povahy, nebo třeba úlevy spěčívající v propouštění politických vězňů, ovšem ne smí se zapomínat na ty, kteří ve vězení zůstali.

Mužák: Otázka jestli systém je nebo nejí zreformovatelný, je náležitá, sice já na ni nemám jednoznačnou odpověď. Mám silné pochybnosti, že reformovatelný je, ovšem nevyvokuji z toho tak striktní důsledky jako vy, a to právě proto, že tu otázku nepovažuji za jednoznačně zodpověditelnou. Jsem ale vůči názoru, že zreformovatelný je, skeptický, velmi skeptický. Nedovedu si totiž představit, jak by jeho konstitutivní

struktury přijaly demokratická pravidla ne jako přechodné stádium, ale jako vlastní trvalé funkce. Na druhé straně všichni za skušenosti víme, že se věci hlavně věci podstatné, nečejí podle propočtu, ale že vznikají neustále nové soulady, kterým rozumíme teprve při zpětném pohledu.

Uhlí: Uvedl jste, že Charta vlastně vznikla tak, že apelovala na dodržování zákona a zákonnosti. To je sice významné a pro část chartistů to podstatné, ale pro mne a řadu jiných je mnohem významnější ohlášování rozporů, které jsou mezi praxí, zákony a ústavou na straně jedné a oběma mezinárodními paktami na straně druhé. Tedy Charta jako apel na změnu stávajících předpisů a zákona. A druhá moje námítka: Nemíš tak docela pravdu, že Charta hovoří od samého počátku o demokracii a demokratizaci – o té už vůbec ne. Ze základního prohlášení lze určitou demokratickou orientaci vyvodit, je tam kritika nedemokratických poměrů, ale výslovně tom o demokracii nebo politickém systému, jak bychom si ho představovali, nic není. V základním prohlášení vidí různí lidé různé věci, např. snahu po vytvoření pojmínek, uměřujících politickou revoluci, věčnou chválu Ježíše Krista, nebo zase jen požadavek dodrževání platných zákonů. To vše je možno ze základního prohlášení dovodit a tím spíše koncepci politické demokracie. I v pozdějších materiálech Charty byla demokracie zmínována jen okrajově, např. vloni v tzv. voletním dokumentu. Je to způsobeno i tím, že v bývalé koncepci lidských práv, ve které jsou oba paktů postaveny, se obhájí politický systém formálně vrato, vše, co paktu stanovi, je splnitelné i v nějaké osvícené monarchii nebo autokratickém systému. Určitý počet lidí tvoří jen druhý pakt, který přiznává pracujícímu právo svobodně se sdružovat v odborech a jiných organizacích na obranu jejich zájmů. Ovšem důvěle do důsledků, společnost, která by realizovala všechna ta práva z obou paktů, právo na svobodu slova, shromažďování, spolčování, tak by se jí kdy automaticky stala demokratickou. Nebyla tedy, i z těchto důvodů, demokracie nějakou ústřední myšlenkou chartistickou. Dokument Slovo k občánům představuje v tomto smyslu novou kvalitu, určité prohlášení, ale přiznává si to, i omození Charty 77. Po těchto dvou námítkách bych přešel k jinému tématu.

Jaký je vás vztah k Masarykovi? Ve Slovu ke spolučenstvu je přímo citát nebo snad parafáze Masarykových slov. S těmi jeho názory, které tam jsou, vřele souhlasím, jen se mi nelíbí, že bylo použito jeho jména jako určité berličky. Také se mi nelíbí to finální masarykovské heslo Pravda vítězí. Myslete si, že dnešním mladým lidem Masaryk ještě něco říká?

Vohryzek: Já Masaryka velice ctím, já jsem byl v Masarykově duchu vychován a vrátil jsem se k tomu. V tom dokumentu je ale Masaryk zmíněn spíše jako zakladatelská osobnost čs. státu o nějž jde představitel nějakého vyhreněného postoje. Je tam zmínka o tom, jaké možnosti tady na začátku republiky byly předkládány. Hluví se tam o zdůrazňování sociální otázky, o tom, že v politickém klimatu první republiky převládal duch se smyslem pro sociální otázku. Už v prvních letech první republiky tu byla, hodně díky Masarykovi, vůle po sociální spravedlnosti a zájem o otázku soudosprávy a heslo Pravda vítězí si sice Masaryk zvolil jako své heslo, ale převzel je ze staršího dala a je to apel, výzva.

Uhlí: Nezdá se vám to trochu abstraktní?

Vohryzek: Hesla jsou vždy abstraktní. Heslo nemá být úzké, to je vždycky abstraktní, do určité míry. Toto heslo je apel a na tyrvání, že ten kdo má pravdu, to vždycky vyhraje. Naopak víme, že tén, kdo má pravdu, často vůči dlouhé prohrává a musí být houževnatý. Tento apel je v dokumentu proto, že nám připomíná něco velmi dávného a kontinuitního.

Uhlí: Vidíte, mně se například heslo Volnost, rovnost, bratrství, jakkoli je také historicky překonané a znějívané, zdá mnohem

správnější a méně motoci, s to i těch dvou stačí 18 let, než ono
Práva vítá. Jslitě si, že podobný vztah jde vůj k Masarykovi
i mladá generace?

Vohrysek : Já myslím, že o masaryka je energetický zájem. Masaryk je
zmocňené postava diskusní, vždycky byla, vždycky o něj budou spory a
vždycky byly. Ale je to postava nesmírně impozující, je to postava světo-
vá a přitom velice česká a pokud vše, mladí lidé o něho mají obrovský
zájem, přesipže jeho knihy jsou těžko dostupné.

Uhlíkovčík : Jsem dlouze o reformovatelnosti systému. Rád bych se
zmínil jistě o jiné koncept, která se v poslední době v Chartě proje-
vila. Je to představ, že Charta by měla či mohla nějakým účinným způso-
bem napomenout společenské kritice v oblasti ekonomiky, národního hospo-
dářství, že by se přímo měla a mohla domáhat změny ekonomickeho modelu
a to tím, že by podávalo nějaké konkrétní návrhy na národní hospodářské
změny. Myslete si, že k tomu máme dosti sil, myslíte si, že nám taková
činnost přísluší? Jak teto souvisí s dosavadní činností Charty 77,
která v závěrosti přece jenom několik ekonomických a ekologických
dokumentů vydala. Mám v tom pokračovat, a pokud ano, v jakém smyslu?

Vohrysek : V třetí, kterou představuji dokumenty o hospodářských
problémech, o ekologii a o jiných funkciích státní moci, které mají závaž-
né důsledky v životě všech lidí a dotýkají se jejich práv často v něko-
likém smyslu, jako zaměstnanců, jako uživatelů, jako spotřebitelů i jako
bytostí, které chtejí přežít a mít zdravé děti, v této tradici by
Charta měla pokračovat. Předkládat konkrétní návrhy na národní hospodářské
změny, zdokonalovat dnešní tzv. model nebo navrhovat model jiný, to podle
měho soudu věci Charty není.

Uhlíkovčík : Já to díkyšel v poněkud zkázkové podobě, že by se Charta měla
vzít za právo "našich" pracujících být efektivně řízeni manažery a nao-
pak za právo manažerů řídit se v dobrých manažerských školách.
To právo být někým dobré řízen mě mož počítalo. Vito, cna je za tím
trochu taková tradiční představa, že Charta je přeci jenom politická
opozice. T to už je logický krok k tomu, že by měla mít nějakou konцепci
ekonomických reform, nebo i snad víc koncepce, které by byly součástí
společenského reformního dělání. To je ale jasné mimo působnost Charty,
takové představy, v základním přehlášení jsou se všechni zavázali, že
"nebudeme vytvářet vlastní programy politických či společenských
reform něco znění", a to musíme respektovat, nechceme-li otrástat soudržnosti
Charty 77, jedinu pluralismem.

Vohrysek : Možná že jde jen o pojmové rozporozumění. Slovo řízení
a manadžing můžou mit jiný smysl, když je vysloví ekonom, a jiný když
je použije sociolog, nebo třeba politolog. U ekonoma možná někdy
znamená jen řemeslo či povolání, asi jako svářec nebo ředitel.

Uhlíkovčík : Možná. Ale k jinému tématu: Jak chápete svou roli mluvčího?
Působíte v prostředí literátů jako překladatel i jako pracovník na poli
nezávislého písemnictví a kritiky, dokonce jsem slyšel z rozhlasových
stanic, že jste byl vloni poctěn cennou Jana Palacha.
Cítíte se mluvčím tak trochu za literáty a chcete nějakým specifickým
způsobem zastupovat jejich zájmy t.zn. orientovat se na kulturní
práva společnosti, včetně svobody umělecké tvorby?

Vohrysek : Já se v žádném případě jako aluvčí necítím být
zástupcem své profesie. Myslím si, že mluvčí nezastupuje profesu jako na
příklad u rotariánů. To, čím se člověk zabývá, se v jeho činnosti třeba
tak či onak projeví, ale to je všechno. Mám v úmyslu, nevím, zda se to
podří připravit s pomocí přátele dokument o veřejné komunikaci, to
znamená o sdělávacích prostředích, což můj obor není. Budu závislý na
pomoci ostatních.

Uhl:

Sledujete v poslední době reakce exilu na Chartu 77, sledoval jste kampaně Práva lidu proti Jiřímu Hájkovi?

Vohryzek: Ta kampaně proti Jiřímu Hájkovi, tak jak já to vnímám, to je naprosté vybočení z exilových postojů. To je výjimečné. Mezi exilem a nezávislou kulturou doma jsou sice rozdíly, ale v zásadě jde o dva zorné úhly na tutéž věc, o dve vzájemně se doplňující pohledy.

Uhl: V oblasti kultury možná, ale v oblasti politiky mělo by, nemyslite?

Vohryzek: Já si myslím, že naše vzájemná komunikace je užitečná, že se to doplňuje, i ty rozdíly jsou užitečné, ať byly jakékoli, stály za sny vyšlení. Ale ta reakce na Jiřího Hájka, já jsem to četl hlasně v Právu lidu, to bylo naprostě šokující, protože šlo o odvetu za všechnu minulé, a nejvíce šokující bylo, že se to stalo právě ve chvíli, kdy Jiří Hájek usiloval o to, aby jeho syn mohl studovat. To je na tom nejnechutnější. Je docela možné, že šlo o kupu dopisů čtenářů a kdyby člověk bral ty dopisy jednotlivě, tak by se daly mnichy z nich psychologicky pochopit. Ale když redakce naprostě bez úsudku je chrstila do čísla, vytvořila z rozhraných čtenářů, pišících dopisy do redakce, dav, jímž původně nebyli.

Uhl: Když to přátelé v exilu šéfredaktorovi Práva lidu panu Lövi vymu vytýkali, hájil se tím, že Právo lidu zveřejňovalo i hlasu z druhé strony, včetně hlasu Jiřího Hájka. Já včasem třeba dlouhý příspěvek Petru Pospíšela k tomuto tématu za hlas z "druhé strany" považovat nemohu, význačuje se nepochopením. Ani vyjádření katolického kněze Josefa Zvěřiny, plné odpusťení, nepovažuji za jůoci k podstatě věci. To učinil jediný člověk - evangeličský duchovní Jan Šimša a Právo lidu si nedovolilo jeho přesvědčivé vyvěštění zveřejnit, i když ho mělo k dispozici. Myslím si, že z obav o čtenáře, spousta čtenářů Práva lidu by se po přečtení Šimšova článku rozzuřil a mohli by zrušit předplacené. To jsou určitá omezení, která svobodě slova kládou Frávem lidu tolik vychvalovaný kapitalistický systém. Já s vámi nesouhlasím, že do redakce psali k tomuto tématu jednotlivci, šlo o reprezentativní vzorek čtenářstva, které se skládá převážně z posrpnové, pravicově orientované emigrace. Ti lidé mají, nejen v případě Jiřího Hájka, ale obecně velmi konzervativní, primitivně antikomunistické postoje a dávají je hlasitě najavo. A to probleskuje i ze stránek Práva lidu, i když v něm najdeme také stráž dobré sociálně demokratické postoje. Většina čtenářů ale nemá s dělnickým hnutím nic společného, spojuje je jen nenávist ke všemu československému, což se mnichem výrazněji projevuje např. v Recertárcvi a Západu. Další potíž je v tom, že menší část té původní sociální demokracie, část levicová, se odtrhla a vytvořila si své vlastní noviny a instituce, takže na Právo lidu nemá už vůbec žádný vliv.

Vohryzek: To je ideologické hodnocení, já to chci hodnotit výhřadně morálně. Lidé, kteří byli po únoru s Jiřím Hájkem v konfliktu a byli pronásledováni, se tehdy po 40 letech chytli náhodného slovního spojení, kterého Jiří Hájek použil, když usiloval o to, aby jeho syn přestal být pronásledován za to, že je synem svého otce, a zapadli ho. To je určitá morální situace. Ideologické zřetele se ponechávám stranců. Z toho, jak můžu ale spon sporadicky sledovat zahraniční tisk, vím, že sociálně demokratické noviny nectiskují příspěvky nebo dopisy čtenářů jen od sociálních demokratů, i když jde o spory, týkající se jejich vlastní strany. Kromě toho je spektrum sociálních demokratů a jejich sympatizantů velmi široké. Ideologický profil pisatelů je tedy nerelevantní. Relevantní je aspekt morální. Jestliže Právo lidu nechtělo dopisy čtenářů potlačit, tak to měla redakce udělat tak, aby to nedostalo podobu štvanice, aby se lidé pišící do redakce kampanovitým publikováním jejich dopisů neobjevili zástupem autoritativních redaktorů z nichž udělala redakce.

Uhl: Od počátku Charty se ozývá v exilu nejvíce jiná výtka. Pro některé lidí v exilu je na Chartě nejméně přijatelná ta nabídka dialogu se státní mocí v oblasti lidských práv. Co soudíte o tomto postoji exilu a co si vlastně myslíte o tom dialogu samotném a o jeho perspektivách?

Vohryzek: Ta nabídka platí od samého začátku, je to obsek základního prohlášení Charty 77. Státní moc to prozatím omlítá.

Uhl: Já bych jen upřesnil, že v základním prohlášení se nabízí dialog v oblasti mršského působení, tj. výhradně v oblasti lidských práv. Nemí to tedy dialog mezinárodní, když probíhal mezi Solidaritou a polskou vládou. O takový dialog Charty nijde neusilovala. Dialog sám si Charty představovala jí k pøedkládání dokumentace k porušování lidských práv, jednání o těchto problémoch s tifací a pod.

Vohryzek: Nabídka trvá a státní moc to odmítá, resp. se k tomu vůbec nevyslovila.

Uhl: Často se v této souvislosti uvádějí určité prvky nepřímého dialogu, vlivu Charty na společenské dění a tak. Zdá se, že když jste Charty podepsal a tedy se stal dokonce jejími akademickými požadavky takového dialogu vás nijak nepotřebuje. Nepovržujete jej tedy za snahu po kolaboraci se státní mocí, jak se vyjádřuje část exilu?

Vohryzek: To je zhodně na.

Uhl: Teď bych kousl tržku do kyseleho jablka. Ve vašem životopise, který jste autorizoval, byl popsán váš politický vývoj od marxistické orientace ke kritice deformací a sociáze i ke kritice této kritiky. Byla tam taková věta, že jste se nákonec rozvedl se všechny marxistickými koncepcemi deformací a náprav, tak jste to také slyšeli na rozhlasových etištích. Předtím přišla od mluvčích "superautokrávní verze", kde slova "deformace a náprav" byly vypuštěny. Stanář se tedy dočetl, že jste se rozvedl s kritikou k autokrávní verze. Víte, já jsem byl vychován křesťansky, v dospívání jsem se stál principiálním ateistou, ale nikdy bych neřekl, že jsem se všemi křesťanskými koncepcemi rozešel. Hlásím se v posledních dvaceti dvaceti letech k revolučnímu marxismu, k marxismu obecně se hlásí celá řada chartistů a mnozí další považují marxismus za jeden z nejlépejších směrů v politických proudů, které momentálně budoucímu rozvoji společnosti a lidstva. Nejak se mě to vypuštění oných slov dotklo, protože to získalo antimarxistický vztah k marxistickým koncepcím je možno a často jsou společné s jinými, např. křesťanskými či obecně humanistickými koncepcemi, nebo něco nevauzuji. Vezměme např. údaj o překonání cícičení člověka ve společnosti, různé snemy o řešení sociální spravedlnosti nebo určité koncepty sebeorganizování lidí. Z té nové formulace věty ve vašem životopise by se dalo dovédat, že tuké vše tototo jste odvrhl, stal jste se antimarxistou a své názory poteče podřízuješ tomu, zda jejich autor je marxista. Tedy: máte k tomu, co se snaží označovat za marxistická nebo je obecně za marxistické povídáváno sverzí a předpojatost?

Vohryzek: Předpojatost ne, ale sverzí úplně řečeno ano, čili ta slučovací spojka "a" mi tam nesedí. Já nemám zkušenosti z šedesátých let. Byl jsem tehdy dvakrát ve Švédsku a tam byl marxismus strašně v módě, hodně mi tam předkládali marxistické autory z různých zemí. Takže tam nešlo jen o tradiční marxismus zdejší, tam šlo o všelicos a já jsem tam zjištovat, že to bylo všechno strašná nud a že to bylo hrozně nepodnětné. Ovšem to něznámě že jsem předpojatý. Jestliže je něco zejména, tak to beru, a to, že autor je přiřazován k marxismu, mě absolutně nezájímá. Nečávno jsem četl statí od Habermase z jeho knihy Nová nepřehlednost a našel jsem tam počněty k otázkám, které si klidu v souvislosti s krizi tzv. sociálního státu /well stroje stát/. Odmitat Habermase jen proto,

18

že patří k frankfurtské škole, která je marxistická, což někteří lidé dělají, to je přece směšné. Ale já, přímně řešeno, od marxismu nic nečekám. To není principiální postoj, to je postoj ryze empirický.

Uhl: Máte nějaké styky se švédskými organizacemi?

Vohryzek: Ne, jen osobní.

Uhl: Minulý rok probíhala v Chartě diskuse o tom, do jaké míry a zda vůbec má Charta 77 reagovat na porušování lidských práv v zahraničí. V základním prohlášení jsme se zavázali zasazovat se za lidská práva doma i ve světě. Je pochopitelné, že jako československá iniciativa vidíme těžiště obrany lidských práv v Československu. Charta sa nicméně v minulosti mnohokrát vyjádřila k porušování lidských práv jinde. Pokud to bylo zaměřeno třeba do Polska, SSSR a pod. nevzbudilo to v chartistickém společenství nijaký podiv nebo dokonce odpor. Před rokem z půl vydala Charta tékové prohlášení proti apartheidu v JAR a pak byla ještě další prohlášení, která nebyla chartovní, ale podepsaná aktivními chartisty, která se týkalo mírového hnutí a určitých politických představ s tím spojených a dále pak situace v Nikaragui. Ale k apartheidu se vyslovila jednoznačně celá Charta, tedy její mluvčí. Myslite si, že tékové prohlášení jako bylo k apartheidu, je jednou ze časounosné nebb si myslíte, že to zavádí Chartu příliš do politických a nežádoucích vod?

Vohryzek: Myslím si, že rozhodně únosné je. Charta 77 má být solidární s lidmi, kteří jsou obětní porušování občanských práv jinde na světě, včetně Jižní Afriky, ten názor zastávám.

Uhl: Jaký máte vztah k třetímu světu?

Vohryzek: To scuviší s otázkou Evropy, evropského sebeuvědomování. To je otázka velmi živá. Rozdělená Evropa je slabá, rostoucí vědomí Evropy jako kulturního celku je velice důležitý fenomén. Evropa si uvědomuje, že tradice občanských práv vytváří dluh a to dluh vůči sobě i dluh světu a že Evropa doplácí na všechna selhání, jichž se sama dopustila, a že hodně dluží třetímu světu.

Uhl: Myslite Evropu západní nebo Evropu jako celek?

Vohryzek: Má m na mysli Evropu, která reflekтуje samu sebe jako celek. Cílem toto sebeuvědomování zahrnuje i reflexi, že sebevědomí Evropy neznomená evropocentrismus. Má m tedy na mysli Evropu jako prostor, v němž vznikala tradice občanských práv, jako kulturní kontinent, který dluží sobě i světu určité morální hodnoty a určité morální chování. To zahrnuje i povinnost být solidární vůči občanstvu, kterému jsou jeho práva upírána, ať je to kdekoli na světě.

Uhl: Dodal bych, že tento dluh přece není jen morální a kulturní, ale také ekonomický a politický.

Vohryzek: Ještě k apartheidu. Je to vlastně evropský export. Nejsém slepý k tomu, že situace v Jižní Africe je velmi dramatická, že řešení musí být velmi obtížné, ale čím dálé se to odkládá, tím je situace hrozivější. Takže nemůžeme přestat odsuzovat apartheid.

Uhl: Děkuji za rozhovor.

xxxxxx

xxxxxx

xxxxxx

Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infochem je v zásadě možné. Jde-li však o texty psané přímo pro Infoch, řídíme, aby byl při přebírání vždy uveden pramen. Bez uvědení pramene je možno přebírat dokumenty Charty 77, sdělení VONS, petice, otevřené dopisy, fejetony, jakož i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly psány pro Infoch.

Dopis Jazzové sekce československým úřadům:

Na vědomí : Generální prokuratura, kancelář prezidenta republiky, ÚV KSC, odd. kultury, Ministerstvo kultury ČSR, Městský soud v Praze, ČTK.

Vážení soudruži,

jak je Vám nepochybně známo, dne 2.9.1986 došlo k násilnému přerušení činnosti Jazzové sekce a k zatčení sedmi jejích funkcionářů. Tato skutečnost nezůstala bez odezvy v naší i světové veřejnosti.

Jedním z ohlesů v Československu byly rozsáhlé podpisové akce pod dopisy vyžývající různé, no jvyšší státní orgány k neprodlenému vyřešení situace, propuštění všech vězněných členů Jazzové sekce a k úplnému obnovení její činnosti. Dopisy pravděpodobně byly spontánně odesílány jednotlivým adresátům, o mnohých však byl zpraven též Pracovní výbor aktivistů Jazzové sekce, ustavený pro dobu nefunkčnosti výboru rádného.

Souhrnně jsme byli informováni o téměř osmnácti stech případech, kdy se českoslovenští občané členové a příznivci Jazzové sekce plným jménem ztotožnili s výše uvedenými požadavky.

Takový rozsah nekoordinované aktivity považujeme za natolik závažný, že jsme si dovolili provést shrnutí všech známých podpisů pod společný text, který se víc opakoval, a informovat o jejich existenci všechny zainteresované úřady, které (podle našich zkušeností) mezi sebou často jen velmi obtížně komunikují.

Jména podepsaných jsou seřazena do hrubého abecedního pořádku v příloze k této informaci. Autentičnost seznamu stvrzujeme svými podpisy.

v Praze dne 5.1.1987

Jiří Exner Jana Pecholíková

za pracovní výbor aktivistů Jazzové sekce

Příloha - nejčastěji se opakující text dopisu na obranu JS PPSH

- přibližný abecední seznam 1766 podpisů - 11 listů

Nejčastěji se opakující text dopisu na obranu JS PPSH:

Generální prokuratuře ČSSR

Zedáme okamžité propuštění členů JS PPSH a jejího výboru. Žádáme okamžité zastavení trestního řízení vedeného proti činnosti JS a jejím členům. Žádáme plnou právní a společenskou rehabilitaci Jazzové sekce, zájmové kulturní organizace, která reprezentuje kulturní zájmy jak členů a příznivců JS, tak i další pokrokové kulturní veřejnosti. Obvinění vznesená proti zadrženým členům JS považujeme za vykonstruovaná, dlouhodobou perzekuci JS chápeme jako omezování kulturné svobody každého z nás.

xxxxx

xxxxxx

xxxxx

Dopis Jiřího Hájka Rudému právu

Pan Zdeněk Hoření
šéfredaktor Rudého práva
Praha

Praha 18.1.1987

Vážený pane šéfredaktore,

páteční číslo Vašeho listu(z 16.1.)

v příslušném rámečku na titulní stránce doporučilo čtenáři studium

úvahy "o lidských právech domnělých a skutečných" na str. 5.

Poté, co jsme ve Vršem listě četli několikrát pozoruhodné výroky

M.Gorbačova k této tématice i jeho postojí k A.B.Sacharevovi, mohlo vyvstat elaspon ctáčka, do jaké míry sa nové myšlení, jím požadované vůči společenským problémům vnitropolitickým i mezinárodním, odrezilo také v Rudém právu. Pokud někdo něco takového očekával, byl si zklamán také v tomto případě: než obecné stereotypy s fráze "ne blíže ne specifické výtky" porušování lidských práv v zemích "reálného socialismu" se odpovidá poukazem na nezřetelnost v kapitalismu a na dětskou práci v kapitalistických a hlavně rozvojových zemích. Pozornost poněkud zvláště rázu vyvolává totiž zarížející ignorantství autorky (snad považovné za odbornici v této oblasti), pokud jde o mezinárodně právní úpravu lidských práv, a snad odvahou s příjemcům produkty této neznalosti a zmatnosti předkládány čtenáři. Ze takové nezávysly mohla růst do redakce do tisku, lze vysvětlit snad jen tím, že si myslí, že ideologická kázání pátečního Rudého práva na straně říkají stejně něčemu, nebo že v redakci skutečně nikomu "říkají" práv seriózně než jiná?

Pro tutou druhou eventuálitu bych si dovolil sdělit redakci, že roku 1948 schválilo Valné shromáždění OSN Všeobecnou deklaraci lidských práv (nikoli Pakt o občanských a politických právech, jak tvrdí článek), která zahrnuje jak občanská a politická, tak hospodářská, sociální a kulturní práva - připojené k původnímu návrhu z iniciativy SSSR a jeho spojenců, kteří však pak pro Deklaraci stejně náhlasovali.

Mezinárodní paktu, vypracované na základě Deklarace jako právní výraz jejich zásad, projednávalo Valné shromáždění od počátku 50. let na svých normálních zasedáních (a někdy v Helsinkách, jak nověm proč tvrdí Rudé právo) a schválilo na svém XXI. zasedání 1966.

My jsme je podpořili již r. 1968, v ovzduší obecného procesu, ale ratifikovaly je čs. orgány až koncem r. 1975, poté, co Závěračný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě vyhlásil respektování lidských práv za jeden ze základů mírového soužití, bezpečnosti a spolupráce. Vyhlášením ve Sbirce zákona č. 120/1976 se ustanovení Paktu stala součástí československého právního řádu, jehož části, odpovídající těmto ustanovením, už podle Paktu samých se znovu podle Výsledného dokumentu KBSE z Madridu r. 1980 mají být přizpůsobeny povinnostem z Paktu vyplývajícím, jak ostatně od roku 1978 v řadě dokumentů s konkrétními návrhy připomíná státním orgánům občanská iniciativa Charty 77, jejíž opodstatněnost Váš list uvedeným článek výrazně potvrdil. Za to je Vám možno pečítovat.

Jiří Hájek
Kosáčková 11, Praha 10 106 00

XXX

XXX

XXXX

K r á t k é z p r á v y :

Mezinárodní výbor na obranu Jana Dusa rozesílal v Curychu dopis, ve kterém žádá, aby příjemci informovali co nejvíce veřejnost o osudu vězněného. Upozorňuje též, že může zájemcům poskytnout znění žaloby, dopis představitelům Československa, žádající propuštění Jana Dusa a také jeho fotografie. Mezinárodní výbor (C/o S.Krásek, Segantinistr. 154 Ch-8049 Zürich) zverejnuje tiské adresu, na kterou je možno Janu Dusovi psát: Jan Dus, 19.6.1931, PS 09, útvar SNV č. 1. pošt. úřad 614, 161 00 Praha 6, ČSSR.

x

Pavel Černogurský se obrátil dopisem na prezidenta Husáka, v němž žádá o navrácení cestovního pasu své manželce, aby mohla navštívit syna Pavla v Kengdě. Pas jí byl oddebrán v r. 1985 těsně před nastupem do letadla, tedy poté, co jí byl cesta řádně povolen.

JUDr. Ján Černogurský se v podobné věci obráci na ministra vnitra ČSSR V. Vajnara, když žádá o vydání cestovního pasu s výjezdní doložkou do socialistických zemí pro svého 15 letého syna Jána. Ve svém dopise píše: "Používám jdu deti jako rukojemník za občanské postoje rodičov je neobyčejně nedůstojná a zbabotá metoda. Ak by syn s Vašim vedením nedostal cestovní pas s odůvodnením, že jeho čestovanie do zahraničia nio je v sile do se štátnejmi záujmami ČSSR, povežoval by som to za pozdvihnutie tejto metody na štátnu politiku".

x

V informačním bulletinu vycházejícím v Lublanu vyzývají jugoslavští zástanci nezávislé mírové iniciativy, aby stoupenci podobných hnutí v NDR, Polsku, Československu, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku a Sov. svazu navázali vzájemné kontakty, které by přispaly k posílení občanských iniciativ v těchto zemích. Společné akce a dokumenty by se týkaly mj. problematiky dodržování lidských práv, odmítání vojenské služby, práce žen, ekologie, využívání národnospodářských rozborů a styků kulturních. Koordinovaná spolupráce při takových kontaktech mezi nezávislými občanskými iniciativami v zemích střední a východní Evropy, která by navázala na podobné kontakty mezi Východem a Západem, by měla jednotlivcům i kolektivům dodat odvahu a pocit solidarity při společném úsilí o větší politickou, sociální a kulturní svobodu občanů.

Autoři výzvy mají adresu: Sekcija za mirovno kulturo, SKUC, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana, Jugoslávie.

x

Konečně nějaká odpověď k případu Jiřího Wolfa.

Na žádost skupiny občanů z 1.12.1986, týkající se zhoršujících se podmínek a špatného zdravotního stavu Jiřího Wolfa vězněného ve Valdicích, došlo 23.1.1987 na adresu oděsilatelky dr. L. Šilhánové odpověď, ale nikoliv z Kanceláře prezidenta republiky, kam byla žádost poslána, ale z administrativy UV KSČ. V odpovědi se píše, že "přípravnosti žádosti byly preseřeny" a že "žádost občanů je neopodstatněná".

K případu se ještě vrátíme.

x

Již dříve jsme informovali o dopisech zaslaných Rudému právu na protest proti článku V. Doležela, v němž se pišteř snaží otcouzit Václava Havla a jeho rodinu. Velšimi odesilateli podobných protestů jsou: Erika Kadlecová, M.R. Křížková, Vladimír Štern a Miroslav Polák, kterému Rudé právo s podpisem údajného redaktora Doležela odpovědělo na kritiku článku zcela odifotové. Prostestní petici proti úrážkám Václava Havla zaslalo Rudému právu též 48 mladých lidí z Prahy, Trutnova, Varnsdorfu, Broumově, Jablonce a Pardubic.

x

Britská ministrská předsedkyně píše do ČSSR

Drahá paní Kantúrková,

jsem Vám vděčná za dopis z 13. října 1986 i se kopii rukopisu "Měprítelkyně v domě smutku" a těším se na čtení Vaší knihy.

Velmi obdivuji úsilí a odvahu všech těch, kdo jako Vy, se snaží rozšiřovat prostor osobní svobody v Československu.

Se všemi dobrými přáními

Vaše Margaret Thatcherová

XXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXX

V semku tu nové výklo

Kritický sborník / sv. 4, 1986 / 97 stran k 4

Eva KANTURKOVÁ "Vanečenost v Čecháci" - esej o Jaroslavu Burýchovi k 100. výročí básníkovy narození a sborníku uspořádaném při této přiležitosti Ladislavem Jehličkou,

z.s. "A dogmatu polyvalence" - úvaha nad moderní poezíí a prací Iris Bannalerové "Konstruktiv und Expressiv" vydané nakladatelstvím O.Müller v Salzburgu 1984,

Vladimír HANÍK "Muž s vlastností" - recenze románu Jéroslava Putíka "Muž s hřívou",

Jan TOMÁN "České poezii 20. století" - recenze knihy Zdeňka Pešata "Dilogie s poezíí", vydané nakl. Čs. spisovatel, 1985,

Petr PITHART "první léta TGM v Praze" - informativní recenze práce Jar. Čpetl "T.G. Masaryk v Čechách v letech osmdesátých /1882-1893/, příspěvek k životopisu";

Milan HUBL "Ned práci řečenka Jičínského" - recenze rukopisu
"Vznik České národní rady v době Pražského jara 1968 a její působení
do podzimu 1969".

CARUSO "Operní hlídka" - k uvedení Bludného Holanďana ve Smetanově divadle s Zbojnické balady v Národním divadle.

Milan Hýzl - "Brněnská plotna v jiném pojetí" - gloss nazvu jící na studii "Plotničinec - německo-český argot a sleng v Brně" /KS 1/86/,

„Erzku“ „Spor tří doktorů o dobré a krásu“ - úvaha nad názory dr. Bondyho, dr. Preisnara a dr. Švítáka ke knize Jana Pelce „... a bude hůř“, „přf“ „Filosofie nebo filozofie“ - pokračování jazykovědné studie.

knižní zprávoda i - novinky samizdatových edic a periodik.

Obeck /leden 1987/ , 81 strona A 4

Miroslav ČERVENKA "Brno, 28.5.1944" - věrše

Petr KABES "Anděl kanibál"-verše z hudebnění Vlad. Veitem

Miroslav KUSÍK "My, středoevropskí Východoeuropáni" - úvaha o některých aspektech fenoménu "Východní Evropa",

Kazimierz WIERZBIAK "Na smrt Jana Palacha" - verše přeložené Otakarem Čáslavským

/V.H./ "Těžký žilář" - úryvek ze vzpomínek Vincence Vávry Haštalského na poměry ve vězení v době Babičova absolutismu

Zdeněk URBANEK "Roc" - prozaik
Má všechny ruce plné života, ještě než se učí žít.

Hana PONICKÁ " List z Lukavice - Nicčo nového u slovenských
prírodnáciel sú všechny záľubné" .

Milan UHŘÍK "Když ti v Postupimsku ujede vlak" - gloss k sovětskému filmu Nádměří pro dva

Miroslav KUSÝ "Prestavári" - komentář k článku "Filozofia v streťe s jazykom" J. Holáčky v Novém slově 1/1987.

Milan JUNGKOV "Exultantské esady" - recenze knihy Oty Ulče
"Špatný časopisík běženec a knihy Jan Vaňivody" "Zelené výno".

Karel PECKA "Dva romány Petra Lotara" - recenze románů "Eine Khöhe" a "Das Land das ich dir zeige".

/KO/ "Vice než 13 řádky o ..." - recenze románu "Duše a hvězda"
János László Buvicha

Jaroslav Dyrcha, "Důležitý význam 'Kopiyruj na život' - fejeton,"

Ivan KLFÍČKA: "Láska s smetí", 190 str., 74, nevelká datovná září 1983-
červenec 1986.

Dr. J. KUČÍK /pseudonym/ "Úvahy nad současným stavem čs. hospodářství,
19 stran, 14,8 tabulek, prosinec 1936

Zdeněk JIŘÍNSKÝ: "O obtížnosti změny v Československu" (úvaha reálně politická) 17 stran, 44,8 českých korun, prosinec 1986.